

In handen van de tijd

Irina Shapiro

*In handen van
de tijd*

Valerie komt via een antieke klok in het jaar 1605 terecht.
Ze doet alles om terug te keren naar haar eigen tijd,
maar wat als haar hart anders beslist?

Vertaald door Iris Bol en Marcel Rouwé

ISBN 978-90-599-0274-9
ISBN 978-94-023-2574-4 (e-book)
ISBN 978-90-528-6841-7 (audio)
NUR 302

Oorspronkelijke titel: *The Hands of Time*
Vertaling: Iris Bol en Marcel Rouwé
Omslagontwerp: Debbie Clement
Omslagbeeld: © Shutterstock
Zetwerk: Mat-Zet bv, Weesp

© 2011 Irina Shapiro
© 2025 Nederlandse vertaling Meulenhoff Boekeryj bv, Amsterdam

Het citaat op bladzijde 72 komt uit Ernest Hemingway, *Voor wie de klok luidt*.
Vertaling J. van Dietsch. Uitgeverij Atlas Contact – Amsterdam, 2016.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd bestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Tekst- en datamining van (delen van) deze uitgave is uitdrukkelijk niet toegestaan.

All rights are reserved, including those for text and data mining, AI training and similar technologies.

JUNI 2010

De reis was Louisa's idee geweest. Het leek haar het beste om weg te zijn wanneer het gebeurde en ik nam niet de moeite om te protesteren. Wat maakte het uit waar ik was? De situatie was toch voor goed veranderd. Of ik nou met haar in Engeland was of in mijn eenzame appartement op de bank naar de klok zat te staren, ik moest me erbij neerleggen dat mijn grote liefde precies op dat moment met zijn zwangere vriendin zou trouwen. Ik beschouwde hem nog steeds als mijn echtgenoot, al waren we sinds twee maanden officieel gescheiden.

Michael en ik hadden op de middelbare school verkering gekregen en waren getrouwd toen we twintig waren, een periode waarin de meeste van onze vrienden en vriendinnen net met relaties begonnen te experimenteren. We wisten van meet af aan dat we voor altijd bij elkaar wilden blijven, dus het leek onzinnig om het uit te stellen. Ons huwelijk was ongecompliceerd, leuk en vol liefde, zoals het hoort wanneer je getrouwd bent met je minnaar en je beste vriend. We hadden een plan. We zouden afstuderen en allebei een goede baan vinden zodat we binnen een paar jaar een huis in de buitenwijken konden kopen en een gezin konden stichten. Het leek eenvoudig zat. Miljoenen mensen doen dat elke dag, maar voor ons mocht het niet zo zijn. We studeerden inderdaad af en vonden allebei een goede baan. We kochten zelfs ons droomhuis in Connecticut en bepaalden dat de mooiste slaapkamer – die met uitzicht op het weiland – de

toekomstige kinderkamer zou worden. Nu hoefden we die alleen nog maar te vullen met een baby om ons geluk compleet te maken.

Ik gooidde de pil weg en we begonnen officieel met onze pogingen om zwanger te raken. We vertelden het zelfs aan onze ouders en onze broers en zussen om hen voor te bereiden op hun nieuwe rol. Toen er na een paar maanden nog niets was gebeurd, maakten we ons niet al te veel zorgen. Iedereen zei dat het heel normaal was. Zulke dingen kosten tijd. We waren jong en gezond en hadden tijd genoeg. Niets om je zorgen over te maken. Toen we een jaar bezig waren, werden ons allerlei onderzoeken aangeraden, waren er afspraken gepland en verscheidene artsen geraadpleegd.

Een jaar later was ik nog steeds niet in verwachting. Geen van de onderzoeken had aangetoond dat een van ons een probleem had, maar de natuur stond niet aan onze kant. Tegen de tijd dat we drie jaar hadden geprobeerd een kindje te krijgen, werden er nieuwe mogelijkheden aangedragen en besproken. We zouden een ivf-behandeling kunnen doen en als dat mislukte, konden we nog altijd adopteren.

Dus begonnen we aan het traject. Ik kreeg hormooninjecties en Michael vulde plastic bekertjes met zijn zaad. Onze stress en spanning namen toe en we raakten steeds meer door onze financiële middelen heen zonder dat er verder iets gebeurde. De embryo's hechtten zich nooit en na vijf pogingen moesten we kiezen tussen het huis verkopen of ophouden met proberen tot we een volgende ronde konden betalen. We wonnen informatie in over adoptie, maar ik wist dat Michael daar niet veel voor voelde. Hij wilde een baby die van hem was, een kindje dat een combinatie van ons tweeën was, dat misschien mijn ogen of zijn glimlach zou hebben of zijn aanleg voor getallen en mijn liefde voor kunst. Hij wilde geen kind van een vreemde dat hem nooit aan zichzelf op die leeftijd zou herinneren en nooit de belofte in zijn of haar DNA zou meedragen van alles wat wij te bieden hadden.

We maakten maandenlang ruzie. Ik wilde een baby – welke baby dan ook. Ik had veel liefde om te geven en als ik zelf geen kind kon krijgen, vond ik het geen enkel probleem om die liefde te schenken aan een kind dat mij nodig had, maar Michael dacht er anders over. Ons huis werd gevuld met verwijtende, boze stiltes en de kinderkamer veranderde langzaamaan in Mikes kantoor. Het had tenslotte geen zin om een prachtige kamer in onbruik te laten. We sliepen in hetzelfde bed, maar er gebeurde niet veel. We bedreven de liefde niet meer omdat we geen liefde meer voelden. We konden toch niet zwanger worden, dus wat had het nog voor zin?

Ergens in mijn achterhoofd wist ik dat Mike een buitenechtelijke relatie had toen hij steeds later thuiskwam, zogenaamd omdat hij omkwam in het werk. Het was allemaal zo banaal. Ik wilde hem ermee confronteren, maar ik was bang voor waar die confrontatie toe zou leiden. Ik was er nog niet aan toe om afscheid te nemen van het leven waar ik al sinds mijn middelbareschooltijd plannen voor maakte. Ik klampte me nog vast aan de droom dat we onze verschillen zouden kunnen overbruggen en een manier konden vinden om een kindje te adopteren, dat ons uiteindelijk dichter bij elkaar zou brengen.

Mike kreeg zijn baby ver voordat ik dat deed. Zijn vriendin verklaarde dat ze in verwachting was toen ze nog maar een paar maanden een relatie hadden, waarop mijn man tegen me zei dat hij de scheiding ging aanvragen. Zij kon hem iets geven wat ik niet kon, en hij was niet van plan om de kans op een kind dat van hém was te laten schieten. Natuurlijk speet het hem. Hij had berouw en was verdrietig, maar ook vastberaden. Hij bood aan om in het huis te blijven en mij uit te kopen en dat aanbod nam ik graag aan. Ik wilde niets met dat huis te maken hebben als ik er niet samen met hem zou wonen.

De scheiding was sneller rond dan ik had verwacht aangezien Mike niets aanvocht, dus twee maanden geleden – op mijn zes-

twintigste – was ik een gescheiden vrouw geworden. Ik had vrienden en vriendinnen die nog niet eens aan trouwen waren toegekomen, terwijl ik alweer was gescheiden. Ik was een vrouw die een mislukt huwelijk achter de rug had. Ik huurde een appartement in hetzelfde complex waar mijn zus woonde, waar er op wonderbaarlijke manier eentje was vrijgekomen, en bracht mijn tijd voornamelijk door bij Lou, bij wie ik uithuilde en met wie ik zoetsappige films bekeek.

Zo had ik makkelijk door kunnen gaan, ware het niet dat Lou de kans kreeg om in Engeland een kunstcollectie te taxeren in een oud landhuis bij Plymouth als onderdeel van haar werk als restaurateur bij het Metropolitan Museum of Art. Precies op het moment van de gevreesde bruiloft zou ze weg zijn en ze smeekte me om met haar mee te gaan. Vermoedelijk was ze veel liever in haar eentje gegaan dan mij op sleeptouw te nemen en mijn verdriet het hoofd te bieden, maar Lou bleef aandringen. Ze zou me erdoorheen slepen en als dat niet in de Upper West Side van New York lukte, dan maar in Engeland. Ik werkte als tekenlerares op een basisschool en omdat het zomervakantie was had ik vrij, dus had ik geen enkele reden om niet mee te gaan, zo betoogde ze. Zo gezegd, zo gedaan. Lou boekte kamers voor ons in een alleraardigste oude herberg in een dorpje bij Plymouth, in de buurt van Compton Hall waar zij haar werk zou verrichten. Dus daar was ik dan, op de vlucht voor mijn ellende.

Ik moest toegeven dat het dorpje Newton Ferrers heel sfeervol was. Het lag zo'n vijftien kilometer buiten Plymouth en was een volmaakt voorbeeld van een pittoresk vissersdorpje dat in de loop der jaren nauwelijks veranderd was. De meeste winkels bevonden zich aan weerszijden van de hoofdstraat die langs Newton Hill liep, maar de echte spil van de hoofdstraat was The Dolphin Inn and Pub. Vanaf daar spreidde het dorpsleven zich uit. Tientallen schilderachtige winkeltjes richtten zich zowel op de plaatselijke bevolking als op toeristen en de nauwe, bochtige straatjes leidden allemaal naar de rivier of naar het centrum van het dorp.

De Bradford Inn, waar wij de komende weken zouden verblijven, lag aan de rand van het dorp en had gemakkelijk voor een achttiende-eeuws landhuis kunnen doorgaan, mits je de moderne verlichting, het hedendaagse sanitair of het computerbureau dat onopvallend in een hoek van de salon stond negeerde. Dat waren echter de enige tegemoetkomingen aan de moderne tijd. De hotelkamers hadden geen televisie en de inrichting was tamelijk authentiek met een stevig hemelbed, een sierlijke houten ladekast en tafels van mahonie- of walnotenhout.

Het behang in onze kamers had een ouderwets patroon van roze koolrozen die op een afschuwelijke manier detoneerden met de beddenspreien en de bijpassende gordijnen die mevrouw Bradford zo zorgvuldig had uitgekozen. Naar eigen zeggen had ze die pas vorig

jaar vervangen. Ze was een lieve, oude dame die ons 's ochtends voorzag van een Engels ontbijt en om zeven uur van een avondmaaltijd, als we die tenminste vóór twaalf uur 's middags hadden besteld. Ze had tijd nodig om alles voor te bereiden.

Lou en ik ontbeten in de Inn, aten 's avonds in The Dolphin en lunchten waar we op dat moment toevallig waren. 's Middags was Lou meestal bezig in het landhuis en verkende ik het dorp terwijl ik mijn best deed om niet aan Michael te denken. Ik moest toegeven dat het een goed idee was geweest om naar Engeland te gaan. Ik voelde me op een vreemde manier verwijderd van de werkelijkheid, en de charme van de omgeving beschermde me tegen de acute pijn die ik voelde wanneer ik in de nabijheid van mijn ex-echtgenoot verkeerde. Lou feliciteerde zichzelf met het feit dat ze gelijk had gehad, en we deden ons best om van ons verblijf in Engeland te genieten.

Mijn kamer lag recht tegenover die van Louisa en keek uit op de achterkant van het gebouw. Hij was ingericht in verschillende tinten mauve en was eigenlijk nogal knus als je voorbijging aan het veelvoud van kleuren en patronen die in zo'n kleine ruimte waren gepropt. Ik vond het fijn om de gordijnen 's nachts open te laten zodat ik naar de treurige kasteelruïne kon kijken die op de heuvel in de verte stond. De toren die afstak tegen de hemel was niet meer dan een leeg omhulsel, maar mijn fantasie werd erdoor geprikkeld en hielp me bij het in slaap vallen.

Op een ochtend werd ik vroeg wakker en zag ik de zon opkomen achter het afbrokkelende bouwwerk. Opeens baadden de lege vensters in het licht en staken de onbestemd grijze stenen van de toren onheilspellend af tegen de glinsterende rode gloed van de zonsopkomst. Ik besloot mevrouw Bradford naar het kasteel te vragen, want ik was benieuwd naar de geschiedenis ervan. Ik ging naar beneden en schonk een kop thee voor mezelf in aangezien de koffie van mevrouw Bradford bijna ondrinkbaar was. Ze kwam uit de keuken met een

bord bacon en eieren en een rekje met toast waar al een dikke laag boter op was gesmeerd.

‘Wat ben jij vroeg op, lieverd. Slaapt je zus nog?’

Ze zette mijn cholesterolfestijn op tafel en bleef even staan terwijl ze haar hoofd schuin hield. Ze verwachtte duidelijk een gezellig praatje.

‘Ja, dat denk ik wel. Mevrouw Bradford, ik ben benieuwd naar dat kasteel op de heuvel. Van wie is dat geweest?’

‘O, dat ding.’ Ze maakte een wegwuivend gebaar alsof het kasteel haar totaal niet boeide. ‘Daar woonde vroeger een familie uit deze contreien. De familie Whitfield meen ik. Ze waren behoorlijk welvarend, maar bezaten geen titel. Ze verdienden hun geld in de handel.’

Dat laatste zei ze vol afkeer, alsof de familie Whitfield rijk was geworden door het uitbaten van bordelen of door de drugshandel.

‘Er is maar weinig over hen bekend, behalve dan dat één van hen een verrader was die gruwelijk aan zijn einde is gekomen. De andere familieleden zijn daarna heimelijk vertrokken. Vast omdat ze hun gezicht niet meer in deze omgeving durfden te vertonen. Het kasteel heeft vanaf de zeventiende eeuw leeggestaan en is langzamerhand in een ruïne veranderd. Ik vind het een smet op het landschap.’

‘Kan ik er op verkenning gaan?’ Ik was dol op ruïnes, en het vooruitzicht om een oud kasteel te bekijken dat op een heuvel lag vanwaar je een prachtig uitzicht op het dorp, de rivier en de Keltische Zee had, vond ik heel aanlokkelijk.

Mevrouw Bradford wierp me een afkeurende blik toe. ‘Ik zou het je niet aanraden, lieverd. Het is daar niet veilig.’

‘Maken de afbrokkelende stenen het gevaarlijk?’ Ik wilde het kasteel heel graag zien en liet me niet zomaar ontmoedigen.

‘Nee, die stenen zitten wel goed vast. Het is de jeugd. Die hangt na schooltijd rond in de ruïne. Die kinderen drinken daar en Joost mag weten wat ze er nog meer uitspoken. Het terrein ligt vol rommel, injectienaalden en nog erger. Die vandalen vinden het ook leuk om

toeristen te laten schrikken, als je begrijpt wat ik bedoel. Blijf er uit de buurt, lieverd. Als je een mooi kasteel wilt zien, maak dan een uitstapje naar Windsor of Leeds. Dat zijn prachtige kastelen met gemeubileerde kamers en cadeauwinkeltjes, en daar zijn uitspanningen in overvloed om na de rondleiding thee te drinken. Echt volmaakt voor Amerikanen.’

‘Dank u wel, mevrouw Bradford. Dat zal ik beslist tegen mijn zus zeggen. Ik weet zeker dat ze het heel leuk zou vinden om dit weekend een uitstapje te maken. Mag ik nog wat thee?’

Mevrouw Bradford stommelde terug naar de keuken om een nieuwe pot te zetten en ik begon aan mijn ontbijt. Ik was teleurgesteld. Ik wilde het kasteel bekijken, maar niet als ik in injectienaalden zou trappen en de hele tijd op mijn hoede moest zijn voor vandalen die me wilden laten schrikken. Lou zou bijna de hele middag bezig zijn in het landhuis, maar als ze terug was, zou ik haar beslist voorstellen de plaatsen te bezoeken die mevrouw Bradford had genoemd. Het zou leuk zijn om in het weekend een uitstapje te maken, maar vandaag wilde ik een wandeling door de hoofdstraat maken en wat souvenirs voor mijn ouders kopen.

Na het ontbijt ging ik terug naar mijn kamer en net toen ik de deur open wilde doen, stormde Louisa haar kamer uit. Ze leek nogal gegiteerd en ontstemd.

‘Ik heb me vreselijk verslapen. Waarom heb je me niet gewekt?’ Ze keek me aan met die typische beschuldigende blik van een oudere zus en beende langs me heen door de gang. ‘We zien elkaar weer bij The Dolphin om zes uur,’ riep ze over haar schouder. Ik hoorde haar voetstappen de met tapijt beklede trap af denderen gevolgd door het dichtslaan van de voordeur.

‘Afgesproken,’ mompelde ik tegen mezelf waarna ik mijn kamer binnenging. Ik keek om me heen tot ik mijn schetsblok en de doos met houtskoolstaafjes zag. Ik zou niet naar het kasteel gaan, maar niemand had gezegd dat ik het niet mocht tekenen. Ik had in geen

maanden getekend, zogenaamd door een gebrek aan inspiratie, maar eigenlijk was mijn gebrek aan creativiteit een rechtstreeks gevolg van mijn almaar toenemende lusteloosheid. Maar goed, op dit moment jeukten mijn vingers om een houtskoolstaafje vast te houden en de duistere schoonheid van de vervallen ruïne vast te leggen. Mijn blik dwaalde naar het raam en bleef rusten op de verrijzende toren die als een vermanende vinger naar de hemel priemde.

Ik pakte mijn tekenspullen, ging via de achterdeur naar buiten en vond in de tuin een mooi plekje in de schaduw dat vrij uitzicht op mijn onderwerp bood. Ik ging op een smeedijzeren bank zitten, nam het schetsblok op schoot en begon te tekenen. Mijn vingers vlogen over het papier terwijl ik eerst de contouren van de ruïne vastlegde en daarna de structuur van de ruwe stenen toevoegde. Ik tekende de nauwe schietgaten waardoor glimpen van de zomerhemel te zien waren en arceerde de grillige overblijfselen van de buitenmuur.

Ik maakte vier tekeningen, twee met houtskool en twee met pastelkrijt. Ik vond de houtskooltekeningen het mooist omdat die de duistere schoonheid en de mysterieuze uitstraling van de plek beter weergaven dan de tekeningen in kleur. Tevreden met mijn pogingen ging ik terug naar mijn kamer waar ik de tekeningen op de ladekast legde, de houtskoolstaafjes en de pastelkrijtjes opborg en me klaarmaakte voor vertrek. Ik zou een lichte lunch nemen in het café bij de haven en dan op zoek gaan naar het volmaakte geschenk voor mijn ouders. In een van de achterafstraatjes had ik een antiekwinkeltje gezien en daar zou ik als eerste naartoe gaan. Mijn moeder zou het geweldig vinden om een victoriaans kleinood te krijgen en mijn vader zou vast blij zijn met een boek over de geschiedenis van het smokkelen in deze omgeving. Alles waarmee de belastinginspecteur pootje gelicht kon worden fascineerde hem.

Op weg naar de rivier probeerde ik er niet bij stil te staan dat Michael de volgende dag ging trouwen. Ik wist dat sommige van onze vrienden en vriendinnen de plechtigheid zouden bijwonen en voelde

een irrationele haat voor hen omdat ze de uitnodiging hadden geaccepteerd. Natuurlijk hadden ze geen reden om die af te wijzen, want hij had hen niet in de steek gelaten. Ik had geen enkel recht om te eisen dat ze tussen Michael en mij zouden kiezen, maar ik wist dat ze dat toch zouden doen. Een paar van mijn vrienden en vriendinnen waren trouw en standvastig gebleven, maar enkele stellen met wie we jarenlang waren omgegaan hadden mij al geschraapt van hun gastenlijstje en nodigden tegenwoordig Michael en Kimberly uit. Ik maakte niet langer deel uit van een stel en was daarom geen gewenste gast meer op bijeenkomsten waar alle genodigden uit koppels bestonden. Binnenkort zouden ze een babyshower voor Kimberly organiseren en haar goede kinderartsen en peuterscholen aanbevelen, er gemakshalve aan voorbijgaand dat ze die dingen eigenlijk voor mij hadden moeten doen.

Hou ogenblikkelijk op, Valerie, vermaande ik mezelf. Je bent boos en verbitterd aan het worden, en dan ben je helemaal niet aardig. Het is tijd om de draad weer op te pakken. Michael komt niet meer terug.

Dus zette ik de gedachten aan hun bruiloft uit mijn hoofd en betrad het café. Ik ging aan een tafeltje zitten op een vlonder die uitkeek op de haven en bestelde een kom soep. Ik vond het heerlijk om naar de aan de steigers afgemeerde boten te kijken terwijl hun houten rompen zachtjes deinden op de altijd in beweging zijnde glinsterende rivier die als een kronkelend lint tussen de heuvels in de verte door stroomde. De meeuwen krijsten naar elkaar en vochten om de kruimels die achteloze cafébezoekers hadden achtergelaten terwijl de vissers die vroeg terug waren gekeerd hun vangst van boord haalden, elkaar begroetten en tegen elkaar pochten over hun vangst. Het was een vredig tafereel en ik bleef langer zitten dan mijn bedoeling was geweest, genietend van het gevoel een toerist te zijn.

Ten slotte betaalde ik mijn rekening, pakte mijn tas en verliet het café. Ik liep traag langs de met kasseien geplaveide straat terwijl ik etalages bekeek en de daarin uitgestalde spulletjes bewonderde. Het

zachte zonlicht van de late namiddag zette alles in een gouden gloed, en ik voelde me voldaner dan ik in lange tijd had gedaan. Ik kocht een aantal ansichtkaarten en een koelkastmagneetje en liep toen naar het antiekwinkeltje dat ik eerder had gezien.

Het was een schemerig zaakje dat vol stond met Tiffany-lampen en bijzettafeltjes met dunne poten en een met mozaïek ingelegd blad. Ook zag ik gelakte dozen met oosterse taferelen van besneeuwde pagoden en geisha's die een parasol droegen tegen de zon. Aan de muren hingen verscheidene geschilderde portretten van mensen die met hun nadrukkelijk aanwezige neus neerkeken op de rommel. Ik slenterde wat rond waarbij ik goed oplette dat ik niets aanraakte, gedeeltelijk omdat ik bang was iets te breken en dat te moeten betalen en gedeeltelijk omdat elk voorwerp was bedekt met een dikke laag stof, het bewijs dat al die spullen in geen jaren waren aangeraakt.

Net toen ik wilde vertrekken, viel mijn oog op een porseleinen beeldje dat op een plank in de verste hoek stond. Mijn moeder had me vaak verteld dat haar oma een herderinnetje van Dresden-porselein had gehad, dat zij als klein meisje heel mooi had gevonden, en daar deed dit beeldje me aan denken. Ik liep ernaartoe en pakte het beeldje. Zoals ik al had vermoed, was het in Dresden gemaakt, maar helaas was de rechterelleboog van het glimlachende herderinnetje met blozende wangetjes afgebroken. Teleurgesteld zette ik het weer terug. Op de plank boven het beeldje zag ik tussen een met houtsnijwerk versierd juwelenkistje en een grote messing verrekijker een ormolu-klok staan. De pure opzichtigheid ervan trok mijn aandacht en ik tilde hem van de plank om hem beter te bekijken.

De klok was zwaarder dan ik had verwacht, gemaakt van messing en versierd met porseleinen panelen die beschilderd waren met roze en blauwe bloemen. Een patroon van dezelfde bloemen omrandde de wijzerplaat en de ranke zwarte wijzers wezen naar te grote Romeinse cijfers. Het 'mooiste' van de klok was het ontzettend dikke cupidootje dat erbovenop stond. Het hield een pijl-en-boog vast, helemaal ge-

reed om een argeloos, naar romantiek snakkend slachtoffer te raken. De klok tikte luid, maar wees tien over acht aan en liep dus meer dan vier uur voor.

Ik weet niet wat me bezielde, maar ik opende het glazen paneeltje dat de wijzerplaat beschermdde en draaide de wijzers voorzichtig terug naar de juiste tijd, namelijk vijf over vier. Een vreemde stilte daalde neer over de winkel, wat me het gevoel gaf dat ik in het luchtledige zweefde. Alle klokken in de winkel hielden op met tikken en de geluiden van de straat vervaagden tot er alleen nog een onheilspellende stilte overbleef. Ik hapte naar adem, maar de lucht leek mijn longen niet te bereiken. Meteen daarna werd ik overweldigd door een golf van duizeligheid waardoor ik begon te wankelen en me gedesoriënteerd voelde. Ik had nog net genoeg tijd om de klok terug te zetten op de plank, maar toen snelde de vloer op me af en werd de hele wereld zwart.

3

Verscheidene minuten voordat ik mijn ogen opende drongen de trillers van vogelzang en het getsjirp van krekels al tot mijn bewustzijn door. Terwijl een zachte bries mijn gezicht streelde, voelde ik warme zonnestralen op mijn gesloten oogleden en grassprietjes onder mijn vingers. De kleiachtige geur van aarde en dennen vulde mijn neusgaten. Langzaam opende ik mijn ogen en keek recht naar een wolkeloze hemel die vreemd genoeg weidser leek dan die ochtend. Ik lag in hoog gras dat vol stond met wilde bloemen en ik leek te zweven op een wolk van vrede en harmonie. Genietend van dit prettige gevoel bleef ik een tijdje liggen totdat plotseling tot me doordrong dat dit ergens helemaal fout was.

Ik ging rechtop zitten en keek verward om me heen. Er was geen spoor te bekennen van het dorp of de antiekwinkel waar ik was geweest. Grote bomen omzoomden de weide en door een opening tussen de bomen kon ik net de rivier zien. Het water glinsterde in de zomerzon terwijl de rivier in de verte verder meanderde. Uit de modderige oever staken palen omhoog waaraan twee vissersboten waren vastgelegd, maar de jachthaven en de winkels die er enkele minuten geleden nog waren geweest waren verdwenen.

Ik draaide mijn hoofd naar rechts en voelde het bloed in mijn aderen stollen. Het kasteel dat fier op de heuvel boven me stond was niet langer een onheilspellend overblijfsel uit een andere tijd. Het stond er intact en machtig bij terwijl de grijze stenen werden verwarmd

door de zon en de glas-in-loodramen het late middaglicht weerkaatsen. De muur rond het kasteel zag er dik en ondoordringbaar uit en de kantelen deden denken aan ontblote tanden. Een houten boogdeur met ijzeren siernagels stond op een kier. In de verte hoorde ik stemmen en de wind voerde hondengeblaf mee.

Wat was hier aan de hand? Op het ene moment stond ik in de antiekwinkel naar de cupidoklok te kijken en op het andere moment zat ik in een weiland vlak bij een kasteel dat vijf minuten geleden nog een trieste ruïne was geweest. En wat was er met het dorpje Newton Ferrers gebeurd? Ik keek op mijn horloge. Het was tien over vier. Er waren maar vijf minuten verstreken sinds ik de wijzers van de ormolu-klok had verzet. Hoe was ik hier beland? Ik keek opnieuw om me heen en probeerde me te oriënteren. Ten opzichte van de rivier en het kasteel zat ik nu op de plek waar de winkel had moeten zijn, ware het niet dat er geen winkel en ook geen straat meer te zien was. Verderop zag ik een aantal vissershutjes waar eerst vakantiehuysjes hadden gestaan. Ik deed mijn ogen dicht, schudde mijn hoofd en deed ze weer open. Er was niets veranderd. Met tegenzin ging ik staan en keek opnieuw om me heen.

De enige richting waarin ik kon lopen was die van het kasteel. Ik had geen flauw idee wat er zou gebeuren als ik daar was, maar het gaf me in elk geval een doel. Mijn handtas was nergens te bekennen, dus klopte ik het stof van mijn kleren en liep de heuvel op terwijl alles me duizelde. Ik had geen flauw idee wat ik hiervan moest denken en hoezeer ik mijn best ook deed, ik kon geen logische verklaring verzinnen voor wat er was gebeurd. Mensen vielen niet flauw op de ene plek om op een andere plek en in een andere tijd weer bij kennis te komen, mocht dat tenminste zijn gebeurd. Sliep ik soms nog en was dit allemaal een droom? Ik kneep mezelf heel hard en slaakte een gil waardoor ik meteen wist dat ik wakker was. Goed, ik sliep dus niet.

Hoe dichterbij het kasteel kwam, hoe zenuwachtiger ik werd. Wat moest ik doen als ik daar was? Wat kon ik tegen de aanwezigen

zeggen wat ook maar enigszins logisch klonk? Stel dat ze me zouden wegsturen? Waar moest ik dan naartoe? In de buurt van het kasteel leek weinig meer te zijn dan een paar gammele hutten en twee vissersboten. Ik haalde even diep adem, duwde de zware deur open en liep de binnenplaats op waar ik ogenblikkelijk werd opgemerkt door twee grote honden die woest blaffend op me afvlogen terwijl het kwijl uit hun open bekken vloog. Onwillekeurig deed ik een stap naar achteren en botste prompt tegen een man op die achter me was komen staan. Hij pakte mijn armen beet tot ik mijn evenwicht had hervonden en wendde zich toen kwaad tot de honden.

‘Koest, mormels! Duivelsgebroed! Zien jullie dan niet dat er een dame op bezoek is? Vort, wegwezen!’

De honden leken het bevel te accepteren en trippelden weg met de staart tussen hun poten waardoor ik alleen was met de man. Hij droeg een linnen hemd en een modderbruin leren wambuis. Dat ding kon wel een goede schoonmaakbeurt gebruiken want het zat onder het stof en stukjes stro. Zijn broekspijpen waren in zijn met viezigheid besmeurde laarzen gestopt. Zijn haar zat in een slordige paardenstaart en hij had een oude hoed op. Hij leek net een acteur uit een kostuumdrama, en plotseling besepte ik dat hij minstens zo nieuwsgierig was naar mijn kleding als ik naar de zijne.

Ik droeg een mouwloos zomerjurkje in de lichtst mogelijke tint lila en bruinleren sandalen met sleehakken.

Met open mond staaarde de man me aan en wendde zich toen duidelijk gegeneerd af. ‘Bent u hier voor een bezoek aan mijnheer?’ vroeg hij zonder me echt aan te kijken.

‘Ik denk het,’ zei ik tegen zijn rug omdat hij zich inmiddels had omgedraaid en naar het kasteel liep, wat deed vermoeden dat ik hem moest volgen.

De man opende een houten deur en ging me via een smalle trap voor naar de eerste verdieping waar hij iemand riep die Betty heette. Een gezette jonge vrouw, gekleed in een volumineuze jurk met een

schort om haar brede taille en een kapje op haar donkere krullen kwam uit een kamer tevoorschijn. Ze verstijfde toen ze me zag en haar mond ging open en dicht als een vis op het droge.

‘Deze vrouw wil mijnheer spreken. Verwittig hem dat hij bezoek heeft.’ Het meisje knikte en verdween door een andere deur.

‘Ik ben John Dobbs, de opzichter,’ liet de man me enigszins laat weten. Hij nam zijn hoed even af en maakte daarna meteen rechtsomkeert zodat ik in mijn eentje op zijn meester moest wachten, wie dat dan ook was. Ik probeerde diep adem te halen om mezelf te kalmeren, maar merkte dat ik stond te trillen als een espenblad toen Betty weer terugkwam. Ze staaarde naar me alsof ik een curiositeit was en maakte toen een vreemde, kleine reverence, alsof ze zich ineens haar manieren herinnerde voordat ze me aansprak. ‘Mijnheer zal u ontvangen in de bibliotheek,’ zei ze met haar blik strak op mijn blote benen gericht. Ze was duidelijk ontsteld.

Ze leidde me door verscheidene goed ingerichte kamers waarna ze de deur opende van wat de bibliotheek moest zijn. Ze volgde me niet naar binnen, dus ik ging in mijn eentje het vertrek in en liep langzaam op de man af die met een boek in zijn hand op een stoel met een rechte rugleuning bij het raam zat. Hij draaide zich om bij het horen van mijn voetstappen en kwam haastig overeind. Hij legde het boek op de marmeren schouw van een open haard die momenteel niet brandde en keek me toen pas aan. Hij probeerde zijn ontsteltenis te verbergen over de aanblik die ik bood, maar ik zag de korte schittering van verbazing in zijn ogen voordat hij een verwelkomende uitdrukking op zijn gezicht toverde.

Hij droeg een wit linnen hemd en een donkere broek waarvan hij de pijpen in zijn grote, van gespen voorziene laarzen had gestopt. Over een stoel naast hem hing een wambuis in een diepbruine kleur dat hij pakte en aantrok alsof het hoogst ongepast was om slechts in zijn hemd te worden gezien. Hij knoopte het wambuis dicht terwijl hij me discreet gadesloeg.

‘Alexander Whitfield, tot uw dienst, mevrouw.’ Hij maakte een diepe buiging en keek me vol verwachting aan.

‘Valerie Crane,’ zei ik enkel. Hoorde ik nu een reverence te maken? We bleven een poosje zwijgend staan terwijl we elkaar aandachtig opnamen. Als ik minder bang was geweest, zou me waarschijnlijk zijn opgevallen dat hij bijzonder knap was, als een acteur uit een kostuumdrama, met donker golvend haar dat tot op zijn schouders viel en karamelkleurige ogen die werden omlijst door donkere wimpers. Zijn volle lippen vertrokken zich tot iets wat op een glimlach leek. ‘Waarmee kan ik u van dienst zijn, mevrouw Crane?’

Ik deed mijn mond open om uitleg te geven, maar er kwam niets uit. Wat kon ik in vredesnaam tegen deze man zeggen dat niet volslagen waanzinnig zou klinken? Het was niet mijn bedoeling geweest om te huilen, en de tranen van angst en verwarring die ineens over mijn gezicht stroomden verrasten mij bijna net zo erg als ze mijn onwillige gastheer schokten. De man kwam ogenblikkelijk in actie en leidde me naar een ronduit oncomfortabele stoel waarna hij uit een bolle fles een brandewijn voor me inschonk en me zijn zakdoek aanbood.

‘Het spijt me vreselijk. Ik wilde u niet overstuur maken. Gaat het wel, mevrouw Crane?’ vroeg hij.

Hij bleef vlak voor me staan, maar niet té dichtbij, en wachtte tot de storm van emotie voorbij was getrokken. Ik knikte mismoedig en nam een grote slok van de brandewijn die mijn keel verwarmde alvorens ik opnieuw probeerde te praten.

‘Het spijt me, mijnheer Whitfield, maar ik weet niet hoe ik hier terecht ben gekomen. Ik lag ineens in het weiland onder aan de heuvel en zag uw huis. Toen heb ik maar besloten hiernaartoe te komen en om hulp te vragen.’

Op dat moment beseftte ik dat doen alsof ik niet wist wat me was overkomen veiliger was dan hem de waarheid vertellen, al had ik ook geen flauw idee wat die waarheid daadwerkelijk was. Ik kon slechts hopen dat hij een fatsoenlijke man was en me niet zou wegsturen.

Hij hield zijn hoofd schuin en keek me aan met een warme, meelevende blik. Talloze vragen over waar ik vandaan kwam en wat mijn geestelijke gesteldheid was moesten door zijn hoofd schieten, maar hij stelde ze niet. In plaats daarvan glimlachte hij vriendelijk en stak een hand uit om me overeind te helpen.

‘Ik zal doen wat in mijn vermogen ligt om u te helpen, mevrouw Crane. U mag hier blijven zo lang als u wilt.’

Hij leidde me een schemerige gang in waar Betty in de schaduw stond, klaar om ons van dienst te zijn. Ik wist zeker dat ze aan de deur had staan luisteren, maar Alexander Whitfield deed alsof hij niets in de gaten had en glimlachte naar de dienstmeid alsof haar aanwezigheid slechts een gelukkig toeval was.

‘Betty, ga alsjeblieft een fatsoenlijke jurk voor mevrouw Crane zoeken. Ik denk dat een van Roses jurken wel geschikt zal zijn, en breng haar daarna naar de gele kamer. Mevrouw Crane wil vast graag even rusten. O, en breng haar wat versnaperingen,’ voegde hij er bijna achteloos aan toe. Daarna keek hij me aan met een verontschuldigende glimlach. ‘Ik vrees dat ik vanavond een gast krijg voor de maaltijd en een privéonderhoud,’ zei hij. ‘Probeert u wat te slapen en dan spreken we morgen verder. Laat het Betty alstublieft weten als u nog iets nodig hebt.’

Ik bedankte hem en volgde Betty naar de wenteltrap die naar de bovenverdiepingen leidde. Te oordelen naar haar steelse blikken barstte ze van nieuwsgierigheid, maar ze stelde geen vragen, en ik gaf geen nadere informatie. Dat kon ik ook niet, al zou ik dat hebben gewild. Boven ging Betty me voor door een nauwe gang met aan het einde een deur. Die duwde ze open en gebaarde dat ik naar binnen moest gaan.

‘Ik ben zo weer terug. Wilt u warm water om u te wassen?’ vroeg ze hoewel haar gezichtsuitdrukking duidelijk verried dat water verwarmen en de steile trap op sjouwen een vervelende en zware klus was.

‘Eh... ja, graag,’ antwoordde ik. Ik wilde dolgraag mijn handen en mijn gezicht wassen.

Betty maakte een halfslachtige reverentie en liet me alleen. Ik ging op het hemelbed zitten en keek de kamer rond. Die was gedecoreerd in verschillende tinten saffraangeel en crème, met een bijpassende beddensprei, bedgordijnen en gordijnen voor de twee ramen. Omdat het een hoekkamer was, keek één raam uit op de binnenplaats en de weg naar het kasteel en het andere op het bos en de verderop gelegen rivier die vrolijk schitterde in het namiddagzonnetje. Boven de stenen schouw hing een schilderij van een beeldschone vrouw die haar armen losjes om een ongeveer vijfjarig jongetje met rode konen hield, maar verder waren er geen persoonlijke voorwerpen in de kamer. Voor een van de ramen stonden een kleine tafel en een stoel, en aan het voeteneinde van het bed stond een grote kist.

Er werd hard op de deur geklopt, maar voordat ik ‘binnen’ kon roepen, kwam Betty de kamer al in. In haar rechterhand droeg ze een kan water en over haar andere arm hingen een paar jurken. Ze zette de kan op de tafel en legde de kleren op het bed. Er waren verscheidene kledingstukken bij waarvan ik geen flauw idee had wat ik ermee moest doen.

‘Ik dacht dat deze jurk u wel zou staan.’ Betty liet me een lijfje en een rok van donkerblauw fluweel zien.

‘Hij is prachtig,’ zei ik oprecht. Betty tastte in een zak van haar schort en haalde er een handjevol spelden uit. ‘Ik heb deze meegebracht zodat u uw haar kunt doen. Hebt u hulp nodig bij het aankleden?’ vroeg ze terwijl ze me een vreemde blik toewierp. Het was zonneklaar dat geen enkele vrouw die wist hoe ze zich moest aankleden erbij zou lopen zoals ik op dit moment deed.

‘Dank je wel, Betty. Ik denk dat het me wel lukt.’

‘Zoals u wilt. Ik zal Kokkie vragen of ze met etenstijd een dienblad bij u wil laten brengen. Als u me nodig hebt, moet u me gewoon gaan zoeken.’ Ze draaide zich om en wilde vertrekken, maar kon zich niet

bedwingen om toch één vraag te stellen. ‘Bent u overvallen door schurken, mevrouw Crane?’ fluisterde ze terwijl ze naar mijn jurk keek. Ze nam aan dat iemand mijn jurk van me af had gerukt en me in mijn ondergoed had achtergelaten.

‘Ik weet het niet meer,’ zei ik terwijl ik mijn hoofd schudde.

Betty knikte alsof mijn antwoord haar ergste vermoedens bevestigde. Omdat ik hier in een dusdanige ontklede staat was verschenen zonder enige herinnering aan wat me was overkomen, dacht ze dat ik een vreselijke beproeving moest hebben doorstaan. Ze keek me vol medeleven aan en verliet de kamer waarbij ze de deur achter zich dichttrok.

Ik besloot om even niet meer aan mijn hachelijke situatie te denken en me op praktischer dingen te richten, dus goot ik wat water in de lampetkom en waste mijn gezicht en handen. Daarna probeerde ik uit te vogelen hoe ik die jurk moest aantrekken. Ik deed mijn eigen jurk uit, maar hield mijn beha en ondergoed aan en trok daarna het katoenen hemd over mijn hoofd. Dat voelde zacht tegen mijn huid. Daarna pakte ik de onderrok, klaar voor de volgende stap. Ik nam aan dat die onder de overrok hoorde, dus ik trok hem aan en bekeek mezelf vervolgens in de chevalspiegel die in de hoek stond. Ik begon te lijken op het herderinnetje van Dresden-porselein dat ik in het antiekwinkeltje had gezien.

Daarna deed ik de rok aan en maakte de veters dicht van het lijfje, dat je moest aantrekken als een vest. In mijn eentje de mouwen bevestigen was een hele toer, maar uiteindelijk kreeg ik ze op hun plaats. De jurk had de kleur van grasklokjes en liet mijn ogen mooi uitkomen. Ik pakte mijn haar en hield het omhoog terwijl ik mezelf opnieuw in de spiegel bekeek. Ik leek wel iemand anders. En misschien was ik dat ook wel. Ik liet mijn haar los, ging op het bed zitten en voelde me nog eenzamer dan toen Michael me had verlaten. Wat moest ik nu beginnen?